

Sygn. akt VI GC 261/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marta Zalewska

Protokolant: inspektor Agnieszka Chmiel

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2016 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) SA z/s w B. reprezentowany przez jednostkę organizacyjną zagranicznej osoby prawnej:
(...) SA organizacni słożka P.

przeciwko: P. P.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego P. P. na rzecz powoda (...) SA z/s w B. kwotę 138.938,40 zł (sto trzydzieści osiem tysięcy dziewięćset trzydzieści osiem złotych 40/100) z ustawowymi odsetkami wg prawa czeskiego w wysokości 7,5 % w skali roku od dnia 19 stycznia 2013r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.960,28 zł (dziesięć tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt złotych 28/100) tytułem kosztów procesu,

III. zarządza zwrot powodowi od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Rzeszowie kwoty 603,72 zł (sześćset trzy złote 72/100) tytułem niewykorzystanej zaliczki na wydatki.

Sygn. akt VI Gc 261/14

Uzasadnienie wyroku z dnia 31.10.2016 r.

Powód (...) S.A. z siedzibą w B. wniósł o zapłatę od pozwanego P. P. kwoty 138.938,40 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 19.01.2013 r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu wskazał, iż zawarł umowę ubezpieczenia z (...) s.r.o., jako ubezpieczającym, na podstawie której wypłacił ubezpieczającemu odszkodowanie, w wypadku gdy dłużnik czyli pozwany opóźnił się z zapłatą za dostarczony towar. Pozwany dokonał zakupu za trzema fakturami towarów od ubezpieczającego, które to towary zostały odebrane przez pozwanego, a ten nie zapłacił ceny. Pozwany niezasadnie zarzucił, że cały zakupiony towar posiadał wady. Zgodnie z ustaleniami stron pozwany miał wskazać dokładną ilość rzekomo wadliwego towaru, czego nie zrobił, uniemożliwiając sprzedawcy rozpoznanie reklamacji. Odsetki od kwoty dochodzonej pozwem zostały naliczone od dnia następnego po dacie wypłaty odszkodowania, ponieważ roszczenie powoda stało się wymagalne z dniem wstąpienia w prawa ubezpieczonego.

W odpowiedzi na pozew (k. 133-134) pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Podniósł zarzut przedawnienia na podstawie art. 554 k.c. Zarzucił, iż towar posiadał nieusuwalne wady fizyczne, co skutkowało złożeniem reklamacji pismem z dnia 1.10.2012 r. co do całości zakupionej kostki. Pozwany wstrzymał się z zapłatą płatności z tego tytułu.

Uznał za sporną ilość kostki obarczoną wadami. Zarzucił, iż zmuszony jest ponieść dodatkowe koszty związane z wymianą wadliwej kostki i ma prawo żądać pokrycia tych kosztów od sprzedawcy, a obecnie powoda.

W odpowiedzi powód podtrzymał swe stanowisko (k. 144-147). Wskazał, iż w sprawie znajduje zastosowanie czeski kodeks handlowy, który przewiduje 4 – letni termin przedawnienia w sprawach roszczeń z umowy sprzedaży i z uwagi na powyższe termin ten biorąc za podstawę termin płatności faktur przypadających na rok 2012 r. nie upłynął do daty wniesienia pozwu do Sądu. Wbrew twierdzeniom pozwanego na spotkaniu stron okazało się, że tylko niewielka część towaru mogła posiadać wady, a ilość tego rzekomo wadliwego towaru miał wskazać pozwany. Pozwany nie skorzystał z żadnych uprawnień wynikających z wad sprzedanego towaru, a nie przysługuje mu uprawnienie wstrzymania się z płatnością za odebrany towar.

Sąd ustalił, co następuje.

Powód (...) S.A. w B. w dniu 16.04.2012r. zawarł jako ubezpieczyciel umowę z (...) s.r.o. w C. ubezpieczenia kredytu dotyczącą wszelkich operacji handlowych, z okresem obowiązywania umowy (...)04.2012 r. – 31.03.2013 r. Strony ustaliły, iż jakiegokolwiek płatności z tytułu umowy ubezpieczenia będą dokonywane w walucie polskiej, czeskiej lub euro.

Dowód: – umowa ubezpieczenia wraz z tłumaczeniem (k. 19-27).

Zgodnie z o.w.u. (tłumaczenie z języka czeskiego k. 36-66) ubezpieczyciel był zobowiązany przyznać ubezpieczonemu odszkodowanie za szkody majątkowe, do których dojdzie w wyniku niezdolności płatniczych jego odbiorców tj. niewywiązania się z płatności. Ubezpieczenie dotyczyło wszelkiej sprzedaży, z wyłączeniami szczegółowo wskazanymi w art. 2, które nie odnosiły się do przedmiotu sporu. Zgodnie z art. 6 pkt f po wypłacie zobowiązania na ubezpieczyciela przechodziły wszelkie prawa i uprawnienia do wysokości wypłaconej kwoty.

Pozwany zakupił od ubezpieczającego (...) s.r.o. z siedzibą w C. towar w postaci kostki gumowej :

- w dacie 27.05.2012 r. na kwotę 52.704.,00 zł, z czego pozwany nie dokonał zapłaty na kwotę 19 344,00 zł. i kwotę tą zapłacił ubezpieczyciel na podstawie w/w umowy ubezpieczenia. Termin płatności został ustalony na 27.06.2012 r. Na powyższe została wystawiona faktura, towar został dostarczony pozwanemu (dowód: - faktura nr (...) k. 95, list przewozowy k. 96-99),

- w dniu 29.05.2012 r. na kwotę 67.670,00 zł z terminem płatności 22.06.2012 r., który to towar został odebrany przez pozwanego. Ubezpieczyciel dokonał zapłaty tej kwoty na rzecz sprzedawcy, ponieważ pozwany nie uiścił ceny w terminie (dowód: - faktura VAT (...) k. 111, list przewozowy k. 112-113, 115-116),

- w dniu 04.06.2012 r. na kwotę 67.362,00 zł z terminem płatności 29.06.2012 r., z czego ubezpieczyciel wobec braku zapłaty przez pozwanego dokonał zapłaty sprzedawcy kwoty 51.924.40 zł (dowód: - FV nr (...) k. 95, list przewozowy k. 96).

Zapłata przez powoda na rzecz sprzedawcy na podst. w/w umowy ubezpieczenia nastąpiła w dniu 18.01.13r. (dowód: polecenie wypłaty odszkodowania wraz z decyzją ubezpieczeniową i dowód zapłaty k. 30-35).

Pozwany pismem z dnia 1.01.2012 r. złożył reklamację do (...) s.r.o., w którym zarzucił, iż zakupiona kostka posiada nieusuwalne wady fizyczne i na podstawie art. 561 k.c. zażądał wymiany towaru na niewadliwy w terminie 14 dni od dnia doręczenia pisma. Uzasadził, iż kostka posiada wady uniemożliwiające korzystanie z niej: kruszenie się, niejednorodność krawędzi, odchylenia w strukturze warstwy wierzchniej, odpryski i obtłuczenia krawędzi. W piśmie tym wskazał, iż wady dotyczą całego dostarczonego towaru i na tej podstawie wstrzymał zapłatę reszty ceny do czasu dostarczenia towaru wolnego od wad. Reklamację pozwany złożył po kilkukrotnych wezwaniach do zapłaty oraz informacji, że roszczenie zostało zgłoszone do ubezpieczyciela. Pozwany reklamację zgłosił również e-mailowo uprzednio ustnie prosząc o możliwość odroczenia płatności, z uwagi na brak wystarczających środków pieniężnych. Na podstawie powyższej reklamacji w październiku 2012r. doszło do spotkania P. P. z przedstawicielami sprzedawcy w R.,

na którym ustalono, iż kostka została ułożona na szkolnych boiskach sportowych i pozwany miał ustalić dokładną ilość wadliwego materiału i ile kostki zostało już położone na boiska sportowe. Na miejscu okazało się, że tylko kilka kostek jest wadliwych i że strony nie uważają tego za wady towaru, a pozwany poprosił o kolejną dostawę towaru. Sprzedawca realizację kolejnej dostawy uzależniał od dokonania zaległych płatności. Ponieważ pozwany nadal odmawiał zapłaty do kolejnego spotkania doszło w grudniu, na które nie stawiał się pozwany, stawili się tylko jego pracownicy i w rozmowach z Dyrektorami szkół na miejscu okazało się, że położona na boiskach kostka jest użytkowana przez szkoły bez żadnych zastrzeżeń, a pozwany otrzymał pełną zapłatę za wykonaną pracę.

(dowód: - pismo sprzedawcy do pełnomocnika pozwanego RP D. C. z dnia 22.10.2012 r., - zeznania świadków wraz z tłumaczeniem tłumacza przysięgłego L. H. k. 348-356, k. 372, - zeznania świadka J. K. wraz z tłumaczeniem przysięgłym k. 378, 381-383).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków w całości jako, że ich treść wzajemnie się uzupełniała i pokrywała, ponadto znajdowała potwierdzenie w piśmie przedstawicieli sprzedawcy z daty 22.10.2012 r.

Sąd oddalił wniosek dowodowy pozwanego z opinii biegłego sądowego dopuszczony uprzednio na okoliczność ilości oraz istnienia wad zakupionej kostki, jako że pozwany w wyznaczonym przez Sąd terminie nie pokrył zaliczki na wydatki związane z przeprowadzeniem tego dowodu (art. 130⁴ par. 1 k.p.c.)

Sąd oddalił wniosek dowodu pozwanego z opinii biegłego sądowego na okoliczność oszacowania kosztów wymiany wadliwej kostki z uwagi, iż pozwany nie złożył w tym procesie żadnych roszczeń z tego tytułu, nie określił ich wysokości, wreszcie nie dokonał potrącenia z należnością dochodzoną pozwem (art. 227 k.p.c.).

Sąd zważył, co następuje.

Podstawą materialno – prawną roszczenia dochodzonego pozwem były umowy sprzedaży towaru szczegółowo określonego w fakturach. Sprzedawcą był przedsiębiorca czeski, kupującym przedsiębiorca polski. Zgodnie art. 28 Ustawy z dnia 04.02.2011 r. Prawo Prywatne Międzynarodowe, prawo właściwe dla zobowiązania umownego określa Rozporządzenie (WE) Nr 593/2008 z dnia 17.06.2008 r. tzn. Rzym I. Zgodnie z art. 26 tejsze Ustawy przedawnienie roszczenia podlega prawu właściwemu dla tego roszczenia. Przechodząc do powołanego Rozporządzenia (WE) Rzym I wedle art. 12 w zw. z art. 4.1 dla umowy sprzedaży towarów, w tym co do przedawnienia, prawem właściwym jest prawo Państwa, w którym sprzedawca ma miejsce zwykłego pobytu. Skoro Czechy, jak również Polska są stronami Konwencji Narodów Zjednoczoną o Umowach Międzynarodowej Sprzedaży Towarów z dnia 11.04.1980 r., zatem do tejsze umowy sprzedaży zastosowanie znajduje ta Konwencja, która wyprzedza wewnętrzne prawo czeskie, w tym przypadku czeski kodeks handlowy jako prawo nadrzędne. W konwencji tej zostały odrębnie uregulowane zasady zgłaszania roszczeń z tytułu wad towarów (art. 45-52 Konwencji).

Zgodnie z art. 62 tej Konwencji sprzedawca może żądać od kupującego zapłaty ceny, chyba że kupujący skorzystał ze środka pomocy prawnej, który nie da się pogodzić z tymi żądaniem. Przepis ten daje zatem legitymację kupującemu do powstrzymania się z zapłatą ceny do czasu rozpoznania roszczeń zgłoszonych sprzedawcy wedle artykułu 45 i nast.(por. SN V CSK 456/06) W tym przypadku pozwany zażądał wymiany towaru na wolny od wad na podstawie art. 46.2 tej Konwencji. Nie wykazał jednak istnienia wad zakupionego towaru, ani ilości towaru obciążonego wadami, na które wskazał w piśmie z dnia 01.10.2012 r. Ciężar dowodu z tym przedmiocie spoczywał na pozwanym zgodnie art. 6 k.c. Z tych względów brak było podstaw do przyjęcia, iż sprzedawca dostarczył towary niezgodne z umową, zatem pozwanemu nie przysługiwało żadne uprawnienie z art. 46-51, pozwany winien był zapłacić cenę w terminach wskazanych w fakturach (art. 53 Konwencji) bez prawa powstrzymania się z zapłatą, a skoro nie uczynił tego, to zgodnie z tzw. Umową ubezpieczenia, z chwilą wypłaty tegoż roszczenia przez ubezpieczyciela na rzecz sprzedawcy przeszły na powoda jako ubezpieczyciela roszczenia z tytułu zapłaty ceny. W tym wypadku umowa ubezpieczenia stanowiła umowę gwarancyjną dla umowy sprzedaży. W w/w art. 78 Konwencji również uregulowano obowiązek zapłaty odsetek od zaległej sumy. Do tychże umów sprzedaży zastosowanie znajduje również Konwencja o przedawnieniu w międzynarodowej sprzedaży towarów, skoro stronami tej Konwencji jest zarówno

sprzedawca, czyli podmiot czeski, jak i pozwany. Jest to Konwencja z dnia 14.06.1974 r. Na mocy art. 8 tejże Konwencji termin przedawnienia wynosi 4 lata. Biorąc pod uwagę terminy płatności wskazane w fakturach i datę wniesienia pozwu: 18.07.2014 r. termin powyższy nie upłynął, a zatem roszczenie główne powoda, jak i odsetkowe nie uległo przedawnieniu.

Odnosnie odsetek ustawowych Sąd wysokość ich określił w oparciu o prawo czeskie, tj. kodeks handlowy, obowiązujący na datę zawarcia umów sprzedaży, regulujący tę kwestię w stosunkach prawnych między przedsiębiorcami w § 517, § 1802-1803, § 1970, przesłane w drodze pomocy sądowej przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Zastosowanie w tym przedmiocie znajduje Rozporządzenie RM Nr 142/1994. Zgodnie z tym Rozporządzeniem jeżeli zwłoka w zapłacie długu pieniężnego nastąpiła od dnia 1.07.2010 r. do 30.06.2013 r., to stopa procentowa odsetek za zwłokę nie zmienia się i pozostaje taka sama przez cały okres rozpoczętej i trwającej zwłoki, przy czym wysokość odsetek za zwłokę nie wiąże się ze stopą referencyjną obowiązującą w pierwszym dniu zwłoki, ale ze stopą referencyjną, która obowiązywała na ostatni dzień tego półrocza kalendarzowego, poprzedzającego półrocze kalendarzowe, w którym powstała zwłoka. Zgodnie z przesłanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości wykazem stopy odsetek za zwłokę za drugie półrocze 2012 r. stopa ta wynosiła 7,5 %, mając na uwadze, iż opóźnienie w stosunku do powoda nastąpiło z chwilą przejęcia wierzytelności i wstąpienia w prawa wierzyciela w dacie wypłaty odszkodowania, co nastąpiło w dniu 18.01.2013 r. (vide: przepisu prawa czeskiego przesłane w odpowiedzi na wezwanie sądu z art. 1143 kpc k. 187, k. 233-276).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 108 k.p.c. w zw. z art. 98 par 1 i 3 k.p.c. Na koszty te złożyły się: opłata od pozwu 6.947,00 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17,00 zł, minimalne wynagrodzenie radcowskie 3.600,00 zł oraz wydatki z tytułu tłumaczenia dokumentów sądowych 396,28 zł.